

In Beeld: Terrorisme in cijfers

Korte omschrijving werkvorm

Leerlingen bekijken enkele infographics over terrorisme en geven daarna antwoord op vragen. Aan de hand van een aantal infographics over terrorisme wereldwijd en in West-Europa ontdekken de leerlingen dat terrorisme al langer bestaat (dan IS), en dat het terrorisme wereldwijd weliswaar toeneemt, maar dat in Europa nu minder aanslagen plaatsvinden (en minder doden vallen) dan in de vorige eeuw.

Leerdoel

- De leerlingen leren conclusies te trekken uit een infographic.
- De leerlingen leren over de geschiedenis van terrorisme.
- De leerlingen plaatsen de aanslagen in Parijs in de context van de geschiedenis en van wereldwijd terrorisme.

Bronnen

- <http://sargasso.nl/sterke-stijging-terroristische-aanslagen-wereldwijd/>
- <http://www.datagraver.com/case/aantal-doden-per-jaar-door-terroristische-aanslagen-in-west-europa-sinds-1970>
- <http://www.datagraver.com/case/toenemend-terrorisme-wereldwijd>
- <http://www.start.umd.edu/gtd/search/Results.aspx?chart=overtime&search=Western%20Europe&count=50>
- <http://sargasso.nl/aantal-terroristische-aanslagen-binnen-eu-op-laagste-niveau-zeven-jaar/>

Duur

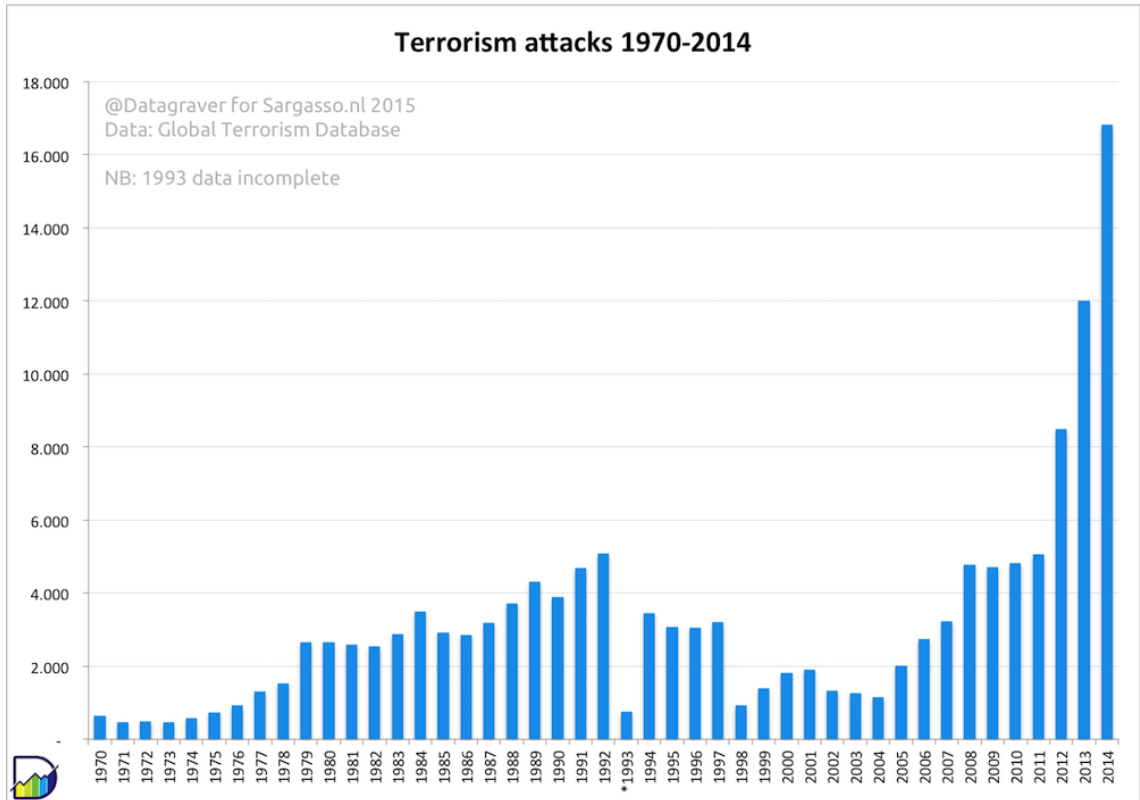
ca. 20 minuten

Handleiding

1. Print voor elke leerling een setje werkbladen uit: het werkblad met de grafieken en het werkblad met de vragen.
2. Vertel de leerlingen dat het in de krant nu veel gaat over terrorisme, vanwege de aanslagen in Parijs. Toch is terrorisme niet iets nieuws, en terrorisme komt ook zeker niet alleen voor in Europa. Vandaag gaan de leerlingen een paar grafiekjes bestuderen om te kijken wat voor soorten terrorisme er bestaan en of er tegenwoordig meer of minder aanslagen plaatsvinden dan vroeger.
3. Deel de werkbladen uit en zet de leerlingen individueel aan het werk. Geef ze ongeveer tien minuten de tijd.
4. Bespreek daarna de antwoorden klassikaal.

Werkblad: Terrorisme in cijfers

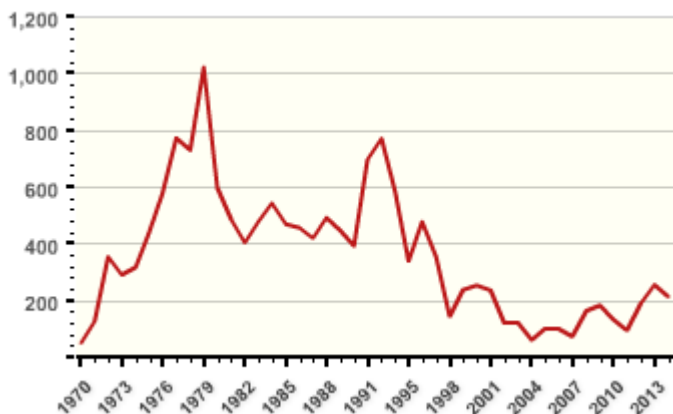
1 a. Terroristische aanslagen wereldwijd

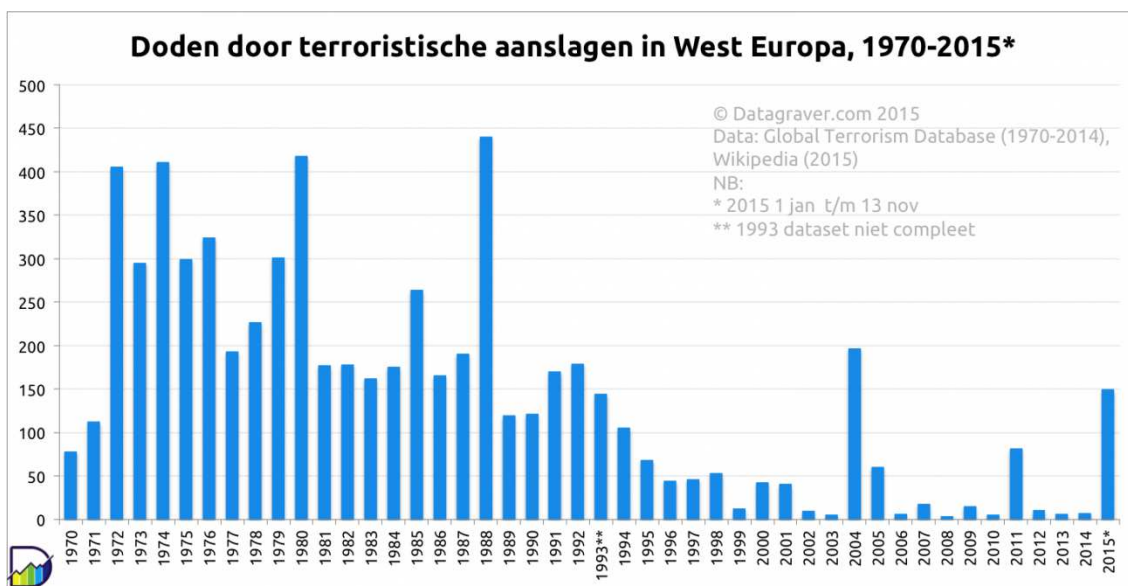
1 b. Aantal doden door terroristische aanslagen wereldwijd vanaf 1970

2 a. Aantal aanslagen in West-Europa vanaf 1970

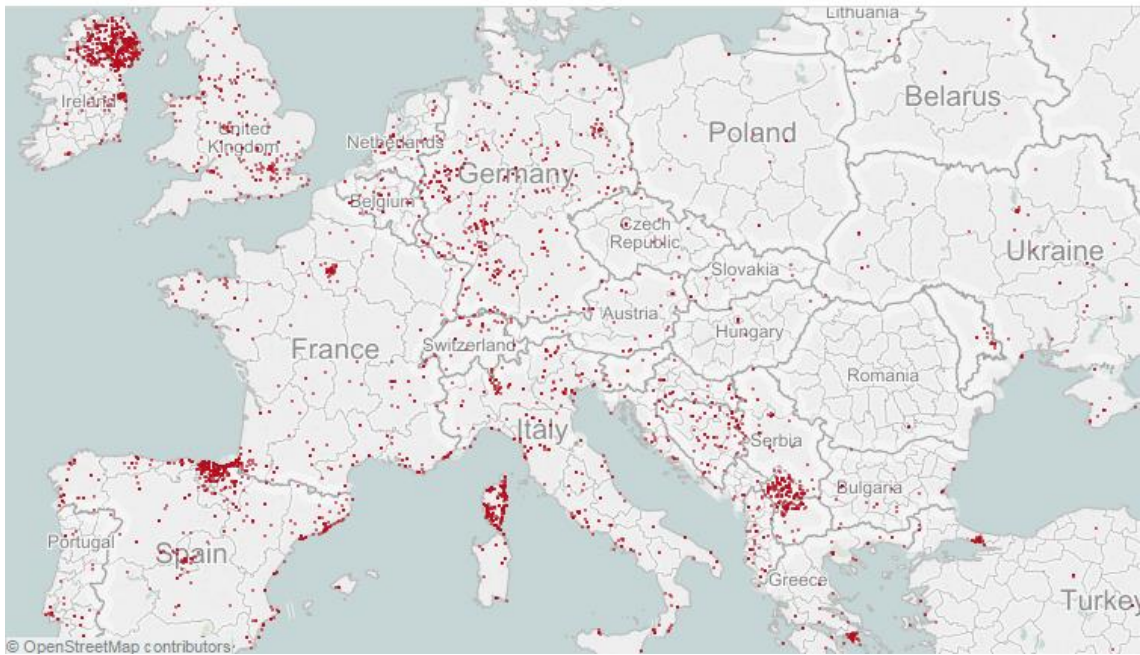

2 b. Aantal doden door terroristische aanslagen in West-Europa vanaf 1970

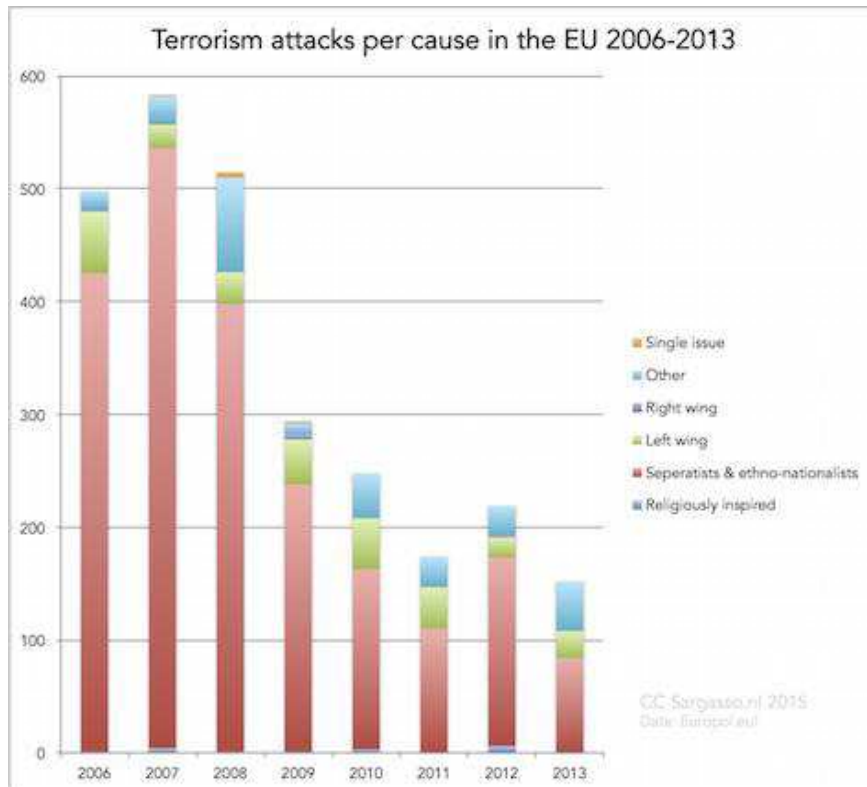

3. Plattegrond van de aanslagen in Europa van 1970-2014

Terrorist Attacks 1970-2014

4. Aantal terroristische aanslagen in West-Europa (2006-2013), onderverdeeld naar reden van de aanslag (o.a. rechts en links extremisme, separatisme en/of nationalisme, religie)

Toelichting kleuren:

Oranje=terrorisme vanuit één specifiek doel (bijv. voor dierenrechten, tegen abortus etc.)

Paars=(extreem)-rechts terrorisme

Groen= (extreem)-links terrorisme

Rood=separatistisch of nationalistisch terrorisme

Donkerblauw= religieus terrorisme

Lichtblauw=overig

Werkblad: Vragen

1. Kijk naar de grafieken 1 a en 1 b. Welke informatie kun je uit deze grafieken halen?
2. Kijk nu naar de grafieken 2 a en 2 b. Welke informatie kun je uit deze grafieken halen?
3. Wat valt je op als je de eerste twee grafieken (1 a en b) vergelijkt met de volgende twee grafieken (2 a en b)?
4. Bekijk nu de plattegrond (nummer 3). De rode puntjes in de kaart geven de plekken aan waar aanslagen hebben plaatsgevonden. Wat valt je op?
5. Bekijk ten slotte grafiek 4. Wat voor informatie kun je uit deze grafiek halen?
6. Hieronder staan enkele terroristische organisaties uit de afgelopen eeuw. Onder welk type terrorisme vallen deze organisaties? (Vul in: links-extremistisch, rechts-extremistisch, religieus, single-issue, separatistisch of overig)

Terroristische groep of individu	Wat wilden ze?	Type terrorisme
IRA of voluit: Irish Republican Army	Naam voor verschillende paramilitaire organisaties die wilden dat Noord-Ierland weer bij de rest van Ierland ging horen, in plaats van bij Engeland. Ze pleegden aanslagen waarbij veel doden en gewonden vielen, zowel burgers als politiemensen. De IRA was actief van 1916-2005.	
RAF of voluit: Rote Armee Fraktion	Terreurgroep in Duitsland van 1970-1998. Een van de doelstellingen van de Rote Armee Fraktion was om schoon schip te maken met het naziverleden. De RAF ageerde ook tegen de 'kapitalistische staat' en wilde zich verzetten tegen 'het systeem'.	
FLNC of voluit: Fronte di Liberazione Naziunale Corsu (Nationaal Bevrijdingsfront van Corsica)	Militante groep die wil dat Corsica zich afscheidt van Frankrijk en een onafhankelijk land wordt. Ze gooiden bommen op openbare gebouwen, banken, hotels etc. Actief van 1976 tot 2014.	
Anders Breivik	Dader van de aanslag in	

	<p>Noorwegen in 2011, waarbij 77 mensen om het leven kwamen. Zijn aanslag was gericht tegen de Noorse overheid en de sociaaldemocratische partij. Breivik vond de islam, multiculturalisme en de sociaaldemocratie een bedreiging voor Europa.</p>	
IS of voluit: Islamitische Staat	<p>Zelfbenoemd kalifaat in Irak en Syrië. IS claimt het religieus, politiek en militair gezag over alle moslims over de hele wereld. De aanslag in Parijs (en in Beiroet) van vorige week is waarschijnlijk gepleegd in opdracht van IS, evenals de aanslag op het Russische vliegtuig op 31 oktober en de aanslag op Charlie Hebdo begin 2015.</p>	
RARA of voluit: Revolutionaire Anti-Racistische Actie	<p>Nederlandse actiegroep die bomaanslagen pleegde en brand stichtte, van 1984 tot 1993. RARA was fel tegen het apartheidsregime in Zuid-Afrika en eiste dat bedrijven zich terugtrokken uit dat land. Later voerden ze ook actie tegen het Nederlandse asielbeleid (dat ze te streng vonden).</p>	

Antwoordmodel

1. Uit de grafieken 1 a en 1 b is op te maken dat het aantal terroristische aanvallen wereldwijd is toegenomen. Vooral de laatste jaren is het aantal aanslagen enorm gegroeid. In 2014 zijn meer dan 16.000 aanslagen gepleegd, terwijl dat er in 2000 minder dan 2000 waren, en in 1970 zelfs minder dan 1000. Het aantal doden dat bij aanslagen is gevallen, is ook gegroeid, maar niet helemaal evenredig met het aantal aanslagen.

(Het jaar 1993 vertoont een 'gat'. Dat komt omdat er gegevens verloren zijn gegaan in de database waar deze grafiek op is gebaseerd. Zie: <http://www.start.umd.edu/gtd/using-gtd/>)

2. De grafieken 2 a en 2 b laten ook het aantal terroristische aanslagen en slachtoffers zien, maar dan alleen van West-Europa. Je kunt zien dat het aantal aanslagen in West-Europa over het geheel genomen is gedaald. Vooral in de jaren 70 en 90 van de vorige eeuw was het aantal aanslagen in West-Europa veel hoger dan nu. In de jaren 2004 en 2007 was het aantal aanslagen op zijn laagst. De laatste jaren hebben er weer wat meer aanslagen plaatsgevonden. Op enkele uitschieters na, is ook het aantal slachtoffers flink gedaald.

3. Het is opvallend dat de twee grafieken tegenstrijdige trends laten zien: terwijl het aantal aanslagen wereldwijd alleen maar toeneemt, is het aantal aanslagen in Europa juist verminderd.

4. Het is opvallend dat je grote concentraties van rode punten ziet in Noord-Ierland, Noord-Spanje (Baskenland) en Corsica. Ook in Parijs, Kosovo, Istanboel en Athene zijn extra veel punten te zien.

5. In grafiek 4 is te zien welke reden terroristen in West-Europa hadden om een aanslag te plegen (tussen 2006 en 2013). Sommige aanslagen werden gepleegd vanuit een extreemrechtse of extreemlinkse ideologie, andere vanuit een nationalistische en/of separatistische ideologie, een religieuze opvatting, een 'single issue' of nog iets anders. Uit de grafiek is op te maken dat veruit de meeste aanslagen in Europa in deze jaren werden gepleegd vanuit een nationalistische en/of separatistische ideologie. Daarna komt extreem-links terrorisme en 'overig' terrorisme. Het aandeel aanslagen vanuit een religieuze opvatting is zo klein dat het bijna niet terug te vinden is in de grafiek.

6. Antwoord op de invuloefening:

Terroristische groep of individu	Wat wilden ze?	Type terrorisme
IRA of voluit: Irish Republican Army	Naam voor verschillende paramilitaire organisaties die wilden dat Noord-Ierland weer bij de rest van Ierland ging horen, in plaats van bij Engeland. Ze pleegden aanslagen waarbij veel doden en gewonden vielen, zowel burgers als politiemensen. De IRA was actief van 1916-2005.	Separatistisch
RAF of voluit: Rote Armee Fraktion	Terreurgroep in Duitsland van 1970-1998. Een van de doelstellingen van de Rote	Links-extremistisch

	Armee Fraktion was om schoon schip te maken met het naziverleden. De RAF ageerde ook tegen de 'kapitalistische staat' en wilde zich verzetten tegen 'het systeem'.	
FLNC of voluit: Fronte di Liberazione Naziunale Corsu (Nationaal Bevrijdingsfront van Corsica)	Militante groep die wilde dat Corsica zich zou afscheiden van Frankrijk en een onafhankelijk land werd. Ze gooiden bommen op openbare gebouwen, banken, hotels etc. Was actief van 1976-2014.	Separatistisch
Anders Breivik	Dader van de aanslag in Noorwegen in 2011, waarbij 77 mensen om het leven kwamen. Zijn aanslag was gericht tegen de Noorse overheid en de sociaaldemocratische partij. Breivik vond de islam, multiculturalisme en de sociaaldemocratie een bedreiging voor Europa.	Rechts-extremistisch
IS of voluit: Islamitische Staat	Zelfbenoemd kalifaat in Irak en Syrië. IS claimt het religieus, politiek en militair gezag over alle moslims over de hele wereld. De aanslag in Parijs (en in Beiroet) van vorige week is waarschijnlijk gepleegd in opdracht van IS, evenals de aanslag op het Russische vliegtuig op 31 oktober en de aanslag op Charlie Hebdo begin 2015.	Religieus
RARA of voluit: Revolutionaire Anti-Racistische Actie	Nederlandse actiegroep die bomaanslagen pleegde en brand stichtte, van 1984 tot 1993. RARA was fel tegen het apartheidsregime in Zuid-Afrika en eiste dat bedrijven zich terugtrokken uit dat land. Later voerden ze ook actie tegen het Nederlandse asielbeleid (dat ze te streng vonden).	Single-issue of links-extremistisch